

Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne

Pakiety w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego stanowią w większości kontynuację analogicznych pakietów wdrażanych w ramach Programu rolnośrodowiskowego PROW 2007-2013. Korzystając jednakże z doświadczeń z wdrażania Programu rolnośrodowiskowego uległy one pewnym modyfikacjom.

Budżet działania to: **1 184 062 782 euro.**

Istotą działania jest promowanie praktyk przyczyniających się do zrównoważonego gospodarowania gruntami (w celu ochrony gleb, wód, klimatu), ochrony cennych siedlisk przyrodniczych i zagrożonych gatunków ptaków, różnorodności krajobrazu oraz ochrony zagrożonych zasobów genetycznych roślin uprawnych i zwierząt gospodarskich.

Należy podkreślić, że wymogiem obowiązującym w ramach wszystkich pakietach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego, sprzyjającym zachowaniu walorów przyrodniczych obszarów rolniczych, jest zachowanie powierzchni trwałych użytków zielonych i elementów krajobrazu nieużytkowanych rolniczo, stanowiących ostoje dzikiej przyrody.

Rolnik jest odpowiedzialny za złożenie prawidłowo wypełnionego wniosku o przyznanie płatności wraz z wymaganymi załącznikami.

Brak zgodności danych zawartych we wniosku ze stanem faktycznym **może skutkować zmniejszeniem kwoty płatności lub odmową jej przyznania.**

Rolnicy, którzy ubiegali się o płatności bezpośrednie w roku 2014 otrzymali do dnia 15 marca 2015 r. tzw. **wnioski spersonalizowane i załączniki graficzne oraz karty informacyjne** zawierające w szczególności: maksymalny kwalifikowalny obszar, elementy proekologiczne zarejestrowane w systemie LPiS, powierzchnię trwałych użytków zielonych, powierzchnię wyznaczonych trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo.

Jeżeli rolnik w 2014 roku nie składał wniosku o przyznanie płatności, w roku 2015 nie otrzyma z ARiMR wstępnie wypełnionego wniosku o przyznanie płatności oraz materiału graficznego.

W takim przypadku należy wypełnić pusty formularz wniosku, zamieszczony na stronie internetowej www.arimr.gov.pl, w zakładce *Pobierz wnioski* (<http://www.arimr.gov.pl/dla-beneficjenta/wnioski.html>). Formularz wniosku dostępny jest również w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR.

W roku 2015 na jednym formularzu wniosku można ubiegać się o:

- przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego;
- przyznanie płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW);
- przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie;

- przyznanie płatności ekologicznej (PROW 2014-2020);
- przyznanie płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie;
- wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013).

Dodatkowo, w przypadku płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) albo płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), można ubiegać się o rekompensatę kosztów transakcyjnych.

W przypadku płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) rekompensata kosztów transakcyjnych przysługuje w ramach Pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000, Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 lub Pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie.

W przypadku ubiegania się o **rekompensatę kosztów transakcyjnych**, należy zaznaczyć odpowiednie pola „w tym przyznanie kosztów transakcyjnych” na pierwszej stronie Wniosku o przyznanie płatności na rok 2015.

Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne dzieli się na dwa poddziałania:

- ❖ **Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych**
- ❖ **Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie.**
- ❖ **W ramach poddziałania Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych wsparcie udzielane będzie na następujące pakiety:**
 1. Rolnictwo zrównoważone.
 2. Ochrona gleb i wód.
 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych.
 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000.
 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000.
- ❖ **W ramach poddziałania Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie wsparcie udzielane będzie na następujące pakiety:**
 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie.
 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.

Zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne można realizować w ramach następujących pakietów i wariantów:

- **Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone;**
- **Pakiet 2. Ochrona gleb i wód:**
 - ✓ Wariant 2.1. Międzyplony,
 - ✓ Wariant 2.2. Pasy ochronne na stokach o nachyleniu powyżej 20%;
- **Pakiet 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych;**
- **Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000:**
 - ✓ Wariant 4.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe,
 - ✓ Wariant 4.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla,
 - ✓ Wariant 4.3. Murawy,
 - ✓ Wariant 4.4. Półnaturalne łąki wilgotne,
 - ✓ Wariant 4.5. Półnaturalne łąki świeże,
 - ✓ Wariant 4.6.1. Torfowiska – wymogi obowiązkowe,
 - ✓ Wariant 4.6.2. Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające,
 - ✓ Wariant 4.7. Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO),
 - ✓ Wariant 4.8. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: rycyka, kszczyka, krwawodzioba lub czajki,
 - ✓ Wariant 4.9. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: wodniczki,
 - ✓ Wariant 4.10. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: dubelta lub kulika wielkiego,
 - ✓ Wariant 4.11. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: derkacza;
- **Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000:**
 - ✓ Wariant 5.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe,
 - ✓ Wariant 5.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla,
 - ✓ Wariant 5.3. Murawy,
 - ✓ Wariant 5.4. Półnaturalne łąki wilgotne,
 - ✓ Wariant 5.5. Półnaturalne łąki świeże,
 - ✓ Wariant 5.6.1. Torfowiska – wymogi obowiązkowe,
 - ✓ Wariant 5.6.2. Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające;
- **Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie:**
 - ✓ Wariant 6.1. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie – w przypadku uprawy,
 - ✓ Wariant 6.2. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie – w przypadku wytwarzania nasion lub materiału siewnego;
- **Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie:**
 - ✓ Wariant 7.1. Zachowanie lokalnych ras bydła,
 - ✓ Wariant 7.2. Zachowanie lokalnych ras koni,
 - ✓ Wariant 7.3. Zachowanie lokalnych ras owiec,
 - ✓ Wariant 7.4. Zachowanie lokalnych ras świń,
 - ✓ Wariant 7.5. Zachowanie lokalnych ras kóz.

Od 2015 r. zgodnie z wytycznymi Komisji UE dotyczącymi wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność, o których mowa w art. 72 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, rolnik powinien dołączyć do wniosku o przyznanie płatności załączniki graficzne do każdej działki ewidencyjnej, którą deklaruje we wniosku.

Beneficjentem działania mogą być rolnik albo zarządca gruntów albo grupa rolników albo grupa rolników lub zarządców. Beneficjent nie musi spełniać definicji rolnika aktywnego zawodowo.

Płatności w ramach działania są przyznawane corocznie, przez okres 5-letniego zobowiązania, rolnikom, którzy dobrowolnie przyjmują na siebie zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w zakresie danego pakietu lub wariantu. Płatność w całości lub w części rekompensuje utracony dochód i dodatkowo poniesione koszty.

Płatność jest ryczałtowa, przyznawana w zależności od realizowanego pakietu do hektara (gruntu ornego/TUZ-u/obszaru przyrodniczego) lub do szt. zwierząt (samic danej rasy).

W ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego płatności podlegają degresywności w zależności od powierzchni deklarowanej do płatności. W 2015 roku stosowana będzie następująca degresywność:

- **100% stawki podstawowej – za powierzchnię od 0,10 ha do 50 ha;**
- **75% stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 50 ha do 100 ha;**
- **60% stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 100 ha.**